

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

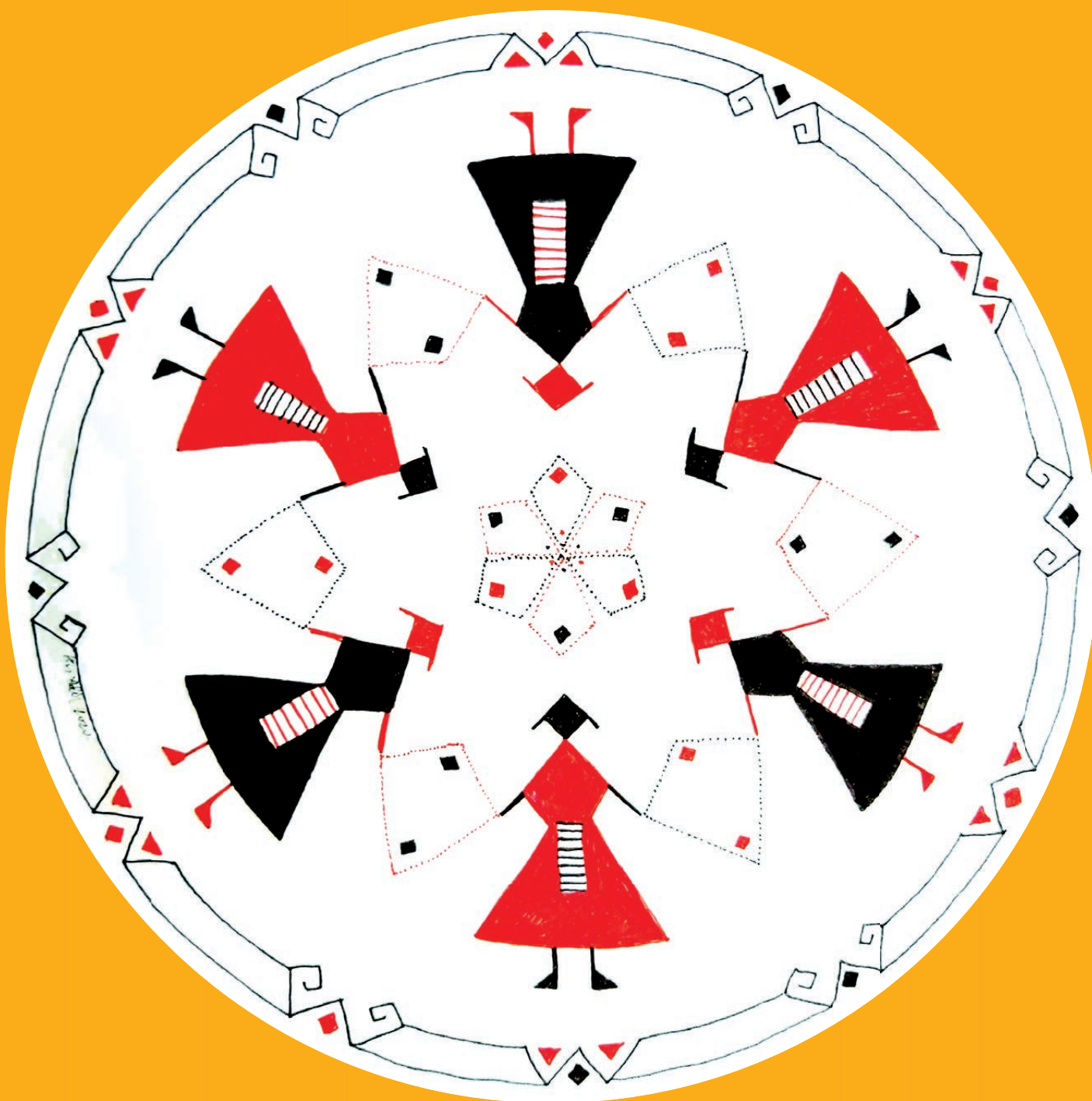
ANUL LXX NR. 26

Vineri,
26
IUNIE
2020

9 771418 834006

20026

A fost modificată
Legea Naționalităților
din Ungaria

(Pagina 3)

Ia, tradiția
românească
de o frumusețe unică

(Pagina 3)

Drumuri modernizate,
piață nouă și proiecte mari
de viitor la Micherechi

(Paginile 5-9)

Calendar ortodox

29 iunie, luni, (+) Sf. Ap. Petru și Pavel
 30 iunie, marți, + Soborul celor 12 Sf. Ap.; (+) Sf. Ier. Chelasiu de la Râmeț
 1 iulie, miercuri, (+) Sf. Ier. Leontie de la Rădăuți; Sf. Mc., doctori fără de arginți, Cosma și Damian (Post)
 2 iulie, joi, + Aducerea veșmântului Născătoarei de Dumnezeu în Vlaherne; (+) Sf. Voievod Ștefan cel Mare; Sf. Ier. Iuvenalie, patriarhul Ierusalimului
 3 iulie, vineri, Sf. Mc. Iachint; Sf. Anatolie, Patr. Constantinopolului (Post)
 4 iulie, sâmbătă, Sf. Andrei, Arhiep. Cretei; Sf. Cuv. Marta
 5 iulie, duminică, + Sf. Cuv. Atanasie Atonitul; Sf. Cuv. Mc. Ciprian; Sf. Cuv. Lampadie. Duminica a IV-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului)

Editura NOI a câștigat finanțare pentru realizarea unei Biblioteci Virtuale a Românilor din Ungaria

În urma unei contestații depuse la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, de la București, Editurii de Presă și Carte Românească NOI din Iula, a câștigat finanțare prin proiect (48.000 RON) pentru realizarea unei Biblioteci Virtuale a Românilor din Ungaria.

Această bibliotecă virtuală va fi utilă nu doar pentru membrii comunității românești care trăiesc în Ungaria, ci și pentru cercetătorii din România, jurnaliști sau persoane interesate de trecutul și prezentul comunității istorice românești din Ungaria. Proiectul nostru a fost conceput pentru a fi o punte de interacțiune cu comunitatea românească din Ungaria, dar în același timp și un model de comunicare și o sursă foarte importantă de informații.

Biblioteca Virtuală a Românilor din Ungaria va uni într-un singur loc cărți, fotografii, monografii, reviste, publicații locale, baze de date, statistici, etc. despre românii din Ungaria. Proiectul Editurii NOI își propune să realizeze o strategie prin care să promoveze importanța păstrării limbii, religiei și tradițiilor, prin intermediul și cu ajutorul mass-media și reprezentanților acesteia, mai ales a celor reprezentând comunitatea românilor din Ungaria.

Nu în ultimul rând, Biblioteca Virtuală a Românilor din Ungaria va promova valorile, principiile și tradițiile românilor din Ungaria și va susține și încuraja cercetările și publicarea studiilor despre românii din Ungaria.

E.Ș.

Omul săptămânii

Andrei Șaguna

Pe 28 iunie se împlinesc 147 de ani de la moartea Mitropolitului Andrei Șaguna, cel mai mare ierarh al Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, în decursul secolului al XIX-lea.

Andrei Șaguna, cu numele de botez Anastasie, s-a născut la 20 decembrie 1808, în localitatea Mișcolț, din nordul Ungariei, din negustorii aromâni Naum și Anastasia.

Naum Șaguna, tatăl lui Andrei Șaguna, a trecut în 1814 la catolicism, religie în care și-a botezat copiii. În 1816, Anastasie a început școala la Mișcolț. În 1826 a terminat gimnaziul catolic la călugării piariști din Pesta. La 29 decembrie 1826 a trecut la ortodoxie. Între 1826–1829, urmează filozofia și dreptul la Buda. În 1829 pleacă la Vârșet, unde învață teologia. În ziua de 12 octombrie 1833 este tuns în monahism la Mitropolia din Carlovit, primind numele Andrei. În anul 1842, ieromonahul Andrei Șaguna este numit profesor la Seminarul Teologic Ortodox din Vârșet, iar apoi este numit egumen la mănăstirile ortodoxe sârbești Iazac, Besenovo, Hopovo și Kovil. În anul 1846, după moartea episcopului Vasile Moga, primul episcop român din Sibiu, arhimandritul Andrei Șaguna este numit vicar-general al Episcopiei din Sibiu. Episcopul Andrei Șaguna s-a implicat cu toată puterea în mișcarea revoluționară a românilor transilvăneni, fiind co-președinte al Adunării Naționale de la Blaj, din 1848. Datorită personalității de seamă a noului ierarh din Sibiu, în ziua de 24 decembrie 1864, Episcopia din Sibiu este ridicată pentru a doua oară la rangul de Mitropolie, având autonomie proprie, desprinzându-se de Mitropolia ortodoxă sârbă din Carlovit. Tot în anul 1864, după 16 ani de rodnică activitate bisericească, culturală și națională, episcopul Andrei Șaguna este numit mitropolit al Ardealului.

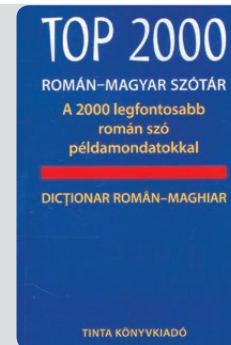
În ziua de 28 iunie 1873, Mitropolitul Andrei Șaguna adoarme în Domnul, fiind îngropat lângă Biserica Sfânta Treime din comuna Rășinari, precum a lăsat scris în testament.

A apărut un nou dicționar român-maghiar și maghiar-român

La mijlocul lunii iunie a ieșit de sub tipar, la Editura Tinta din Budapesta, un nou dicționar român-maghiar și maghiar-român, care cuprinde cele mai folosite 2000 de cuvinte în limba română și cele mai folosite 2000 de cuvinte în limba maghiară, exemplificate prin fraze. Redactat în două volume separate, „Top 2000 Dicționar român-maghiar” și „Top 2000 Dicționar maghiar-român” reunesc avantajele dicționarilor și cele ale ghidurilor de conversație. Autorul dicționarului este profesorul *Farkas Jenő*, autor al mai multor manuale și cărți de gramatică de limba română.

Editura Tinta este cea mai mare editură de dicționare din Ungaria. Volumele pot fi cumpărate prin internet, din webshopul Editurii Tinta (tinta.hu).

E.Ș.

Poza săptămânii

Reporter printre ii

Pe copertă: Ziua Internațională a lei – 24 iunie
 Grafică realizată de Adela Kiss

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Departamentului pentru Românii de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

[www. mprp.gov.ro](http://www.mprp.gov.ro)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

A fost modificată Legea Naționalităților din Ungaria

La ședința plenară din ziua de 16 iunie, Parlamentul Ungariei a votat – cu 184 de voturi pentru și 9 abțineri – modificarea Legii cu nr. CXC pentru Drepturile Naționalităților din 2011, amendamentele fiind înaintate de Comisia Naționalităților din Ungaria din care fac parte purtătorii de cuvânt ai celor 13 naționalități din țară și este condusă de parlamentarul minorității germane, *Ritter Imre*.

În după amiaza aceleiași zi, la sediul Autogovernării Germane pe Țară (LdU) a avut loc o conferință de presă la care au vorbit despre aceste modificări *Soltész Miklós*, secretar de stat responsabil pentru relația cu cultele, minoritățile și societatea civilă, din cadrul Cancelariei Primului Ministru și deputatul parlamentar german *Ritter Imre*.

La conferința de presă, *Soltész* a amintit că „încrederea guvernului se arată prin faptul că lasă naționalităților dreptul de proprietate asupra instituțiilor de educație publică folosite de acestea”. Printre amendamentele adoptate la Legea Naționalităților, secretarul de stat a evidențiat eliminarea „etnobiznisului” și a afirmat că cei care nu și-au găsit rădăcinile etnice în decurs de 30 de ani, aceia să nu dorească să perturbe viața de zi cu zi a unei comunități etnice cu tot felul de trucaje – se arată în comunicatul Agenției MTI. Secretarul de stat a subliniat că modificarea acestei legi organice a fost votată de peste 80% dintre parlamentari, excepție făcând doar deputații formațiunii Coaliția Democratică, care s-au abținut la vot.

Ritter Imre, președintele Comisiei pentru Naționalități din Parlamentul Ungariei, a declarat că, pentru naționalități, această lege este aproximativ cum este Constituția pentru țară. Dreptul la consimțământ și la opinie a autogovernărilor naționale nu a fost reglementat în mod clar și fără echivoc în ultimii 25 de ani, a explicat *Ritter*, acum însă, datorită celor aproximativ 50 de paragrafe modificate prin amendamente, a devenit posibil.

Imre Ritter a declarat că o schimbare importantă, în special pentru

Foto: Facebook/Sütő Ferenc

naționalitățile mici, este posibilitatea și definirea educației etnice preșcolare care a fost inclusă atât în Legea educației publice, cât și în Legea privind drepturile naționalităților. Este, de asemenea, important că, după litigii și dezbateri foarte aprinse, legea reglementează în mod clar că activitatea artistică de bază este o activitate a naționalităților, în consecință, trebuie să fie subvenționată în instituțiile naționalităților care asigură o astfel de activitate, a explicat președintele Comisiei pentru naționalități din Parlamentul Ungariei.

Secretarul de stat *Soltész Miklós* a vorbit ziua următoare la emisiunea „Bună dimineața, Ungaria!”, de pe postul public de radio Kossuth, unde a amintit despre faptul că în ultimii zece ani, sprijinul financiar acordat de Guvern pentru naționalități a crescut de cinci ori, dar a menționat și unul din principalele obiective ale legii modificate și anume stoparea etnobiznisului. *Soltész* a spus că „s-a observat că există oameni care »simt mirosul banilor« și încearcă să se apropie de anumite comunități etnice, fără să facă parte, de fapt, din etnia respectivă”. *Soltész* a spus că situația minorităților naționale din Ungaria are un efect bun și asupra relațiilor externe: în ultimii zece ani, relațiile cu Croația, Serbia, Slovacia și Slovenia au devenit tot mai bune, și nu se renunță nici la ideea ca și în Ucraina și România să se ajungă într-un punct în care să existe mai multă dorință pentru „a acorda respect maghiarilor”, a declarat secretarul de stat *Soltész Miklós* la Radio Kossuth.

E.Ș.

Ia – tradiția românească de o frumusețe unică

Ziua de 24 iunie, în România și în comunitățile românești din întreaga lume este marcată fiind Ziua Universală a lei. Sărbătoarea „cămășii cu alțiță”, cum mai este denumită ea, a fost inițiată în anul 2013 de comunitatea La Blouse Roumaine care a dorit ca bluza tradițională românească, împreună cu tradiția noastră moștenită din timpuri imemorabile, să devină un adevărat brand de țară, recunoscut în întreaga lume. Chiar denumirea comunității, reprezintă de fapt titlul unui tablou realizat de pictorul francez Henri Matisse care realizează o imortalizare a lei românești – „La blouse roumaine”, 1940 – creația fiind expusă la Muzeul Național de Artă Modernă din Paris.

Ziua de 24 iunie coincide cu sărbătoarea Sânzienelor, aluzie la faptul că în tradiția populară, acestea erau îmbrăcate în ii.

Termenul „ie” este derivat din latinescul „tunicae lineae” – tunică subțire purtată pe piele și se pare că apariția ei trebuie căutată undeva în vremea civilizației Cucuteni.

Ia – denumire dată la origini exclusiv piesei vestimentare feminine, cămașă tradițională românească de sărbătoare – este considerată cea mai importantă piesă din costumul popular, deoarece determină compoziția ornamentală a costumului, restul pieselor asociindu-se cu cămașa, cu care e obligatoriu să se acorde ca epocă, vârstă, ornamente și cromatică.

Cele mai vechi ii sunt în general de pânză de in sau de cânepă,

Foto: Facebook/Semne cusute in actiune

Pe 1 Decembrie 2019, de Ziua României, șapte românce au mers la Paris ca să-și compare iile cusute cu „La Blouse Roumaine”, de Matisse.

brodate cu lână sau cu mătase. Ia s-a născut din necesitate și simț practic și a căpătat o valoare artistică și sentimentală, din clipa în care femeia a creat-o și a înzestrat-o cu propriile credințe, simț estetic și sentimente. Ea se impune din ce în ce mai mult în conștiința europeană și mondială, ca un format vestimentar tradițional românesc de o frumusețe unică și originală. (*Rador*)

Ai vrea ca Dumnezeu să existe?

Un tânăr cu creastă, cu gel pe păr și c-un lăntic gros de-un deget la gât m-a acuzat, mirat, că sunt credincios. „Un om deștept ca dvs să creadă povești?” Cu aere de superioritate în problema divinității, sigur pe el ca Saul din Tars, și cu nasul pe sus ca preotul Caiafa, flăcăul musculos și gelat mi-a dezvăluit: „Vă pot demonstra, că Dumnezeu nu există!”. „Cuuuum!?”, am întrebat zâmbind. „Vă aduc cărți, vă aduc CD-uri, vă aduc ce doriți. Și vă demonstrez că nu există!”. „Ai toate dovezile? Dacă ți-a scăpat ceva?”. „Nu mi-a scăpat nimic. Am cercetat. Nu există pur și simplu Dumnezeu. Nu se poate demonstra”.

În fața a peste 10 perechi de ochi curioși l-am întrebat aproape în șoaptă: „Câți ani ai?”. „19”. „Mulți înainte. Ești tânăr, ești frumos... Să presupunem că acum ești la spital. Eu sunt medicul, te-am consultat și îți comunic diagnosticul: Drăguțule, ai un virus nemaîntâlnit. E

atât de avansat, încât la ora asta nici un medicament de pe piață nu te mai poate vindeca. Nici doctorii nu te pot ajuta cu nimic. Îmi pare rău, dar trebuie să-ți spun: mai ai de trăit decât vreo 2 săptămâni!... Dacă ar fi așa, ai vrea ca Dumnezeu să existe?”...

Băiatul a tăcut o clipă. Apoi, rușinat a răspuns: „Da, aș vrea ca Dumnezeu să existe”.

Am mai discutat apoi cu tinerii 30 de minute. Le-am spus că nu există întuneric. Întunericul e lipsa luminii. Le-am spus că nu există frig. Frigul e lipsa căldurii. Le-am spus că nu există ură. Ura e lipsa iubirii. Le-am spus că nu există rău. Răul e absența binelui. Răul e absența lui Dumnezeu. În acest timp, băiatul a stat cu capul în jos. L-am iubit atât de mult. Pentru că în ochii lui au apărut lacrimi...

Dumnezeu e mai real decât mine... Și e peste tot în același timp.

Nicolae Geantă

Unde sunt bărbații creștini de altădată?

Într-o lume în care nu mai există conceptul de onoare și demnitate...

Într-o lume în care femeile nu-și doresc copii, și bărbații nu-și doresc o familie...

Într-o lume în care fraierii se cred superiori și se consideră importanți stând la volanul unor mașini care aparțin de fapt părinților lor...

Într-o lume în care oamenii declară în mod fals că ei cred în Dumnezeu, dar sunt lipsiți total de înțelegerea credinței lor...

Într-o lume în care conceptul de gelozie este considerat rușinos, și modestia este un dezavantaj...

Într-o lume în care oamenii au uitat ce înseamnă dragostea și pur și

simplicu sunt în căutarea unui simplu partener...

Într-o lume în care tinerii cheltuie banii părinților pe băutură sau pe cluburile de noapte, iar fetele se îndrăgostesc de acești fraieri...

Într-o lume în care bărbații și femeile nu-și mai recunosc identitatea, iar asta înseamnă libertate de alegere...

Într-o lume în care cei care aleg să meargă pe calea lui Dumnezeu sunt considerați înapoiați și neadaptați...

Dumnezeu îi chemă pe bărbații creștini să fie bărbații de care familia, biserica și societatea au nevoie, să fie bărbați după voia lui Dumnezeu...

Samy Tuțac

Nevoia zilnică de Hristos

În toată această națiune, creștinii se roagă pentru trezire. Mulți se așteaptă ca Duhul Sfânt să Se reverse asupra comunității lor și să convertească mulțimi în timp ce Dumnezeu aduce păcătoșii în bisericile lor. Ei simt că pentru că au postit și s-au rugat, Dumnezeu va trimite trezire în mod automat. Dar Dumnezeu răspunde: „Nu, nu voi juca acest joc! Trebuie să vă asumați responsabilitatea personală privind mărturia voastră despre Mine. Trebuie să fiți o manifestare strălucitoare a Fiului Meu și să Mă faceți cunoscut familiei, prietenilor, vecinilor și colegilor voștri!”

Mai simplu spus, trezirea începe atunci când cei din jurul tău îl văd pe Isus în tine. Cum putem străluci pentru a deveni o manifestare a adevărului? Cum poate viața noastră să devină imagini atât de clare ale lui Isus, încât să producem în alții o convingere și o foame de Dumnezeu?

Cheia poate fi găsită în Ezechiel 44. Pe măsură ce Ezechiel privește profetic în vremea din urmă, vede două tipuri de preoții existenți în biserică. Una este preoția neprihănită de tip Țadoc – acesta a fost un preot evlavios care a slujit în Israel în timpul domniei lui David, a rămas credincios regelui atât în vremurile bune, cât și în cele rele și a trăit o viață dreaptă, fiind un exemplu pentru toți ceilalți preoți. Apoi, există preoția de tip Eli – un preot necredincios care a permis corupției să

între în casa lui Dumnezeu. El a fost neascultător de Cuvântul lui Dumnezeu, a îngăduit păcatul, a fost leneș în privința sfințeniei, iar slujitorii de sub el au fost corupți de senzualitate și dragoste de lume.

Trebuie să fim ca fiii lui Țadoc, cei care vin la masa lui Dumnezeu pentru a l Se închina: „Ei vor sta înaintea mea, ca să-Mi ofere grăsimea și sângele!” (Ezechiel 44:15). Grăsime pe care Ezechiel o menționează reprezintă cea mai bună parte a unei jertfe – iar Dumnezeu partea cea mai

bună a vieții noastre.

Sângele despre care vorbește Ezechiel reprezintă o viață care este cedată lui Dumnezeu printr-o consacrare nerezervată. În esență, slujim Domnului de fiecare dată când ne bazăm pe puterea sângelui lui Hristos, în orice situație și criză. A avea sângele lui Isus nu este doar o experiență o singură dată, ci este o nevoie zilnică. Apelăm la puterea sângelui Său de fiecare dată când avem nevoie de vindecare, pace sufletească, curățare de păcat, iar El ne răspunde.

Împlinind aceste lucruri, vom face ca Isus să Se manifeste pe deplin în viețile noastre. Fie ca tu să fii plin de puterea Duhului Sfânt, atingându-i pe cei din jurul tău și făcând cunoscută dragostea lui Isus. Lucrul acesta va aduce o trezire adevărată!

David Wilkerson/resursecrestine.ro

Drumuri modernizate, piață nouă și proiecte mari de viitor la Micherechi

Pentru mulți, anul acesta a fost un an cu realizări mai puține din cauza restricțiilor de pandemie, impuse de guvern. Localitatea Micherechi se bucură în prima jumătate a acestui an de realizări pe mai multe planuri de activitate. A fost terminată în această perioadă piața din mijlocul satului și se va împlini o mare dorință a sătenilor de a avea drumuri bune. Este în lucru drumul principal la intrarea în localitate

și vor fi construite și renovate de către primărie drumurile laterale pe mai multe străzi din sat. Una dintre realizările actuale este și transferul grădiniței din administrarea primăriei în custodia Autogovernării Românești Locale, dar și vestea că primăriei i-a fost aprobat proiectul de a înființa o creșă de copii. Despre toate aceste lucruri am stat de vorbă cu **Margareta Tat**, primarul localității.

Grădinița va avea un nou administrator

– Scopul nostru a fost doar de a ajuta și a îmbunătăți munca de la grădiniță. Până anul trecut, primăria a fost autogovernare transformată și ca autogovernare transformată am primit fonduri la fel ca autogovernările de naționalitate. Aceste fonduri noi le-am folosit pentru munca de la grădiniță. Acum, de la ultimele alegeri, ca primărie locală acele fonduri nu ne mai sunt alocate, așadar pentru a putea în continuare să sprijinim grădinița am decis împreună cu Consiliul Local să cerem susținerea grădiniței să funcționeze sub egida Autogovernării Românești din Micherechi și prin această autogovernare să încercăm să obținem cât mai multe fonduri pentru grădiniță.

– Ce înseamnă această schimbare în viața satului?

– Direct nu înseamnă nimic, pentru că nu se schimbă nici locul grădiniței, nici personalul, dar nu se schimbă nici persoanele din conducere, pentru că Autogovernarea de Naționalitate din Micherechi este formată aproape din aceiași consilieri, care fac parte și din Consiliul Local.

– A fost nevoie de multe demersuri pentru a trece grădinița sub administrarea Autogovernării Românești Locale?

– Prima dată am discutat acest subiect în autogovernarea locală și consilierii au fost de acord. Apoi am luat legătura cu educatoarele de la grădiniță, pentru că acordul lor a fost important, după care am luat legătura cu părinții și au fost și aceștia de acord sută la sută. Pe urmă am discutat cu deputații Autogovernării Românești a Județului Bichiș pentru a primi și acordul lor, iar ultimul pas a fost să cerem susținerea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, care spre bucuria noastră ne-au aprobat acest demers și ne-au ajutat să facem acest pas.

– Această schimbare o să aducă grădiniței și alte posibilități de finanțare, participarea la anumite proiecte, etc?

– Sigur. Pe lângă finanțarea pe care o primim și care este o sumă mai mare decât cea primită de primărie pentru funcționarea grădiniței, o să avem mai multe posibilități și pentru proiecte, iar

ce este încă important este faptul că Guvernul Ungar asigură o sumă importantă pentru autogovernările românești locale, care au în administrare instituții, fonduri pe care doar autogovernările locale le pot primi, nici autogovernările pe județ, nici AȚRU nu au dreptul să ajungă la fondurile respective. Eu sunt sigură că scopul guvernului este să întărească autogovernările locale de naționalitate pentru că ele sunt cele care cunosc situația locală și pot ajuta tot mai mult la rezolvarea problemelor cu care se confruntă instituția din locul respectiv.

– Referitor la Autogovernarea Românească din Micherechi este singura autogovernare din cele peste 60 din Ungaria, care și-a asumat astfel de responsabilitate, nu doar să facă programe culturale, excursii și întâlniri gastronomice...

– Da, așa este, doar Autogovernarea Românească Locală din Micherechi s-a angajat să administreze o instituție de învățământ, toate celelalte instituții sunt în custodia AȚRU. La celelalte 12 naționalități din Ungaria putem însă să vedem, mai ales la nemți, că ei au foarte multe instituții de învățământ administrate de autogovernările locale și nu numai de cea pe țară. Eu cred că germanii sunt foarte bine organizați, au relații foarte bune cu comunitățile din localități și cu autogovernarea pe țară. Prin buna colaborare constuesc împreună pas cu pas, muncesc mult la întărirea identității în comunitatea lor, îi lasă să se dezvolte cum doresc ei, să își pună în practică inițiativele locale și nu li se spune de sus ce să facă, ci sunt ajutați. Au și o mare șansă, că reprezentantul lor, domnul **Ritter Imre** este parlamentar cu drepturi depline în Parlamentul de la Budapesta, nu doar purtător de cuvânt și îi ajută, dar pot fi ajutate prin el și celelalte naționalități.

Pentru întărirea identității, a limbii române, la noi la Micherechi sunt foarte importante grădinița, școala și biserica. Bisericele noastre sunt foarte active și în fiecare se pune un mare accent pe limba română. Copiii aduc puține cunoștințe de limba română din familie, așa este lumea de azi, sunt multe căsătorii mixte, nu avem ce face, și tocmai de aceea este important ca la grădiniță și la școală să își pună baze solide, pentru că dacă acei copii care nu vor continua mai departe studiile la liceul românesc va fi bine pentru ei să plece din școala noastră știind limba română la un nivel cât mai înalt.

(Continuare în pagina a 9-a)

Rezultatele concursului de poezii în limba română, lansat de Institutul Cultural Român de la Seghedin

Concursul de poezie în limba română, prin corespondență, organizat de Filiala Seghedin a Institutului Cultural Român Budapesta, în perioada 1–22 iunie 2020, și destinat elevilor vorbitori de limba română din instituții de învățământ din Ungaria a ajuns la final.

Au participat 17 concurenți, autori a 17 poezii de câte trei strofe, având la bază ideea precum: #Totul va fi bine, #Dor de natură, #Casa ca univers, #Prietenie, #Nostalgie.

„Premiul de popularitate” al concursului a revenit elevei Bryana Matei, 12 ani, de la Școala generală română „Nicolae Bălcescu” din Jula, a cărei poezie „Pandemie”, a înregistrat pe pagina oficială de facebook a Filialei, 67 din cele 414 voturi eligibile.

Juriul compus din dascăli de la Școala generală „Nicoale Bălcescu” din Jula, Școala generală românească din Micherechi, Școala generală română din Aletea, Școala românească „Lucian Magdu” din Bătănia, revista „Foaia românească” și Filiala Seghedin a ICR Budapesta a ales câștigătorii celor trei premii, oferind de asemenea și trei mențiuni participanților la această competiție.

Locul I:

„Totul va fi bine” – *Hunor Szabó*, Școala generală română „Nicolae Bălcescu” din Jula

Locurile II:

„Stați încasă” – *Mara Stăvaru*, Școala generală română „Nicoale Bălcescu” din Jula
„Nostalgie” – *Teofana Stoica*, Școala generală română „Nicolae Bălcescu” din Jula

Locul III:

„Dor de natură” – *Oliver Mark Lenardt*, Școala românească „Lucian Magdu” din Bătănia

Mențiuni:

„Dor de școală” – *Adam Puha*, Școala generală românească din Micherechi
„Va fi bine” – *Estera Iurasoc*, Școala generală românească din Micherechi
„Dor de natură” – *Oana Stepan*, Școala generală românească din Aletea

Felicitări participanților și mulțumiri tuturor celor care s-au implicat în acest proiect.

Totul va fi bine

1

Într-o zi de primăvară,
Când eram încă la școală,
Am primit o veste rea:
Că se-nchide granița.
Sun pe tata: Hai la mine!
El îmi spune: Bine! Bine!
Ce mă fac dacă nu vine?

Adun lucrurile-n grabă
Dacă vine, să mă vadă.
Sun pe tata: Ce faci? Vii?
Ajunge tata agitat,
Și-i spun lui ce s-antâmpat.
Că o să se-nchidă vama,
Cum o s-o mai văd pe mama?

Liniștește-te, măi Huni!
Ești aici în sânul școlii.
Fără griji și pe mâini bune,
Las' că totul va fi bine!

Hunor Szabó, 13 ani

Școala Generală „Nicolae Bălcescu”, Jula

Nostalgie

2

Mi-e dor de școala noastră dragă,
De timpu-n care ne jucam,
De orele ce uneori parcă
Nu se mai terminau.

Mi-e dor de toți colegii care
Mă enervau și mă-mpingeau,
De temele ce le făceam,
De testele ce le uram.

Mi-e dor de domnul diriginte,
De dojenelile lui dulci,
De toți profesorii cei căror
Le-am mai greșit, ca niște prunci.

Teofana Stoica Nicoară, 12 ani

Școala Generală „Nicolae Bălcescu”, Jula

#Stați încasă

2

Casa mea, universul meu,
Ce mi l-am dorit mereu,
În vremuri de pandemie?

Mi-a dat siguranță mie!
Luni întregi de izolare,
Greu le-a fost la fiecare.

Ne-am jucat, ne-am ospătat,
Zilnic noi am învățat,
Ba de școală, ba de casă,
Ba o rețetă cremoasă.
Prăjituri și sărățele,
Nu am dus lipsă de ele.

Reguli noi am respectat,
Mereu ne-am dezinfectat.
Casa mea, căminul meu,
Și la bine și la greu.
O familie frumoasă,
Într-o casă luminoasă,
Pentr-o viață sănătoasă!

Mara Stăvaru, 12 ani

Școala Generală „Nicolae Bălcescu”, Jula

Dor de natură

3

Natură, vânt cald la marginea
pădurii,
Natură, roua dimineții
Strigăte de copii, distracție
Fără măști, frică sau restricție

Biciclete prăfuite, baloane
dezumflate
Vise de vacanță spulberate
Tabere goale, calculatoare uzate
Fără natură ne rămân doar...
telefoane

Oliver Márk Lénardt, cls. a 6-a

Școala Generală Română „Lucian Magdu”, Bătănia

Mențiuni:

Dor de natură

Tu natură dragă,
Îmi dai față să respir,
Îmi dai aerul curat

Să pot să mă liniștesc
Când spre tine-o să pășesc.

Dacă astăzi a fost greu,
Măine va fi mai ușor
Nu te descuraja, nu te rătăci
Sper la mai bine-n fiecare zi!

Eu în casă stau acum,
Și mă gândesc la tine
Și stau și sper
Că într-o zi, totul își va reveni
Și va fi mai bine!

Oana Stepan, clasa a 8-a,

Școala Română din Aletea

Dor de școală

Până încă nu demult,
Școala era locu-n care
Învățam literatură, muzică,
Religie, mate.

Acum totul s-a schimbat
Și a venit pandemia
Despre care am învățat
Că ne închide bucuria.

De colegii dragi mi-e dor,
De profesori, chiar de-o carte...
Dar știu când privesc spre stele
Că întâlnirea e aproape.

Adam Puha, clasa a 7-a,

Școala generală românească,
Micherechi

Va fi bine

Știu că totul va fi bine,
Toți repetă adeseori
Doar că un copil ca mine
Trebuie să vadă flori.

Îmi este dor de natură,
De plimbări și de prieteni
Iar părinții îmi repetă
Că sfârșitul nu-i aici.

Nu mai este mult și ziua
Întâlnirii va veni,
Prietenii și colegii cu toții
Noi o vom sărbători.

Estera Iurasoc, clasa a 7-a,

Școala generală românească
din Micherechi

„Premiul de popularitate”

Pandemia

Pandemia a venit
În case ne-a ținut,
Din școală ne-a alungat
De bunici ne-a izolat.

Colegi dragi, profesori buni,
Nu ne-am mai văzut de luni...
Mănuși și măști purtăm
De boală să ne apărăm.
Ore-n clasă sau excursii
De o vreme n-am avut,
Ș-astea tare ne-au durut.

Mintii istețe și-nțelepte de prin
lume se adună,
Virus aprig și hain.
Și cu toții împreună
Te-om învinge cu-n vaccin!

Bryana Matei, 12 ani

Școala Generală „Nicolae Bălcescu”,
Jula

În numărul următor vom publica
și poeziile necâștigătoare.

Fără robă, fără aruncarea tocii în aer, fără poză de grup, fără a sărbători în vreun fel momentul...

Suntem în perioada când atât școlile generale cât și liceele își încheie anul școlar 2019/2020, dar pentru studenții de facultate doar ce a început sesiunea. În Ungaria studenții din anii terminali și-au susținut deja examenele de licență. Pentru studenții care studiază în România, examenele de licență vor începe abia din luna iulie. Am ales să vă prezint o imagine completă cu niște tinere studente absolvente din Ungaria. În primul rând, anul acesta a fost cam dificil pentru studenți, deoarece au fost niște condiții neobișnuite cauzate de pandemia de coronavirus. Aceste schimbări au afectat modul de

predare, astfel cursurile au fost susținute online, cu ajutorul diferitelor aplicații și platforme. Acest lucru i-a făcut pe tineri să urmărească materia mai atenți, dar lipsa relației umane s-a făcut simțită. Din păcate, nici festivitatea de absolvire nu a avut loc, dar profesorii le-au pregătit studenților ceremonii online, ca să arate că optimismul și atitudinea sunt cele care contează. În următoarele rânduri, *Patricia*, *Mercedes* și *Nicoleta* ne povestesc cum le-a schimbat viața anii de facultate și ce planuri au pe viitor. Toate trei sunt absolvente ale Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula.

Patricia Roșu

Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula” a Universității din Seghedin:

– Fac parte dintr-o familie cu mai mulți profesori și învățători. Când eram în clasa a 12-a încă nu eram hotărâtă unde să merg la facultate. Părinții mei au vrut mereu să merg la Budapesta, la facultatea de Administrație Publică, dar în ultimul moment mi-am schimbat decizia, pentru că am fost împreună cu colegii mei la Facultatea Pedagogică din Seghedin, unde am asistat la niște ore, iar acest lucru m-a făcut să mă îndrăgostesc de profesia de învățător. În acești patru ani de facultate am învățat să lucrez cu copiii. Îmi plăceau mereu provocările. Am avut parte de multă practică în primii doi ani, unde doar asistam la ore, iar după acestea am și predat. Eram foarte dedicată, în timpul orelor copiii mă ascultau și făceam multe activități împreună. Înainte de a preda, cu o zi înainte mă pregăteam atât pe mine cât și materialele copiilor. Ultimele luni de practică le-am făcut la Liceul „Nicolae Bălcescu”, unde am avut-o ca profesor coordonator pe *Tünde Cefan*.

Pot spune că facultatea m-a maturizat și m-a făcut mai responsabilă. Am învățat să nu mai fiu timidă și să reușesc tot ceea ce îmi propun pentru a avea un viitor cât mai bun.

Din cauza coronavirusului am fost afectați noi studenții din anii terminali. Examenul de licență l-am susținut online. A fost o experiență nouă, dar în același timp a fost și mai ușor. M-am pregătit înainte cu trei săptămâni, pentru că am avut 150 de subiecte și am dat și examen în limba română.

A fost visul meu să devin învățătoare și de aceea am ales să profesiez mai departe în domeniul acesta. Am obținut post la Școala Generală „Nicolae Bălcescu” din Jula, unde voi fi învățătoare la clasa a 3-a. A fost o bucurie pentru mine, pentru că am fost și eu timp de 8 ani eleva acestei școli. Pot spune că am mici emoții de început, dar sper că împreună cu clasa mea vom fi o echipă bună și vom deveni ca o familie.

Din toamnă mă voi înscrie la master, tot la facultatea din Seghedin, nu va fi ușor pe lângă serviciu, dar atâta timp cât sunt încă tânără și plină de energie vreau să îmi termin studiile superioare.

Mercedes Isai

Facultatea Pedagogică „Gál Ferenc” din Szarvas

– Încă din clasa a 9-a știam ce facultate voi alege după terminarea liceului. De când eram mică, aveam grijă de copii mici, iar asta m-a făcut să îmi doresc să devin o bună educatoare. Am fost inspirată de către mama mea, fiind și ea învățătoare. Eu am făcut facultatea la distanță deoarece și lucrez, nu îmi pare rău de faptul acesta, deoarece am învățat la fel de mult ca și colegii care erau la zi.

În acești trei ani am învățat să lucrez în echipă și cu copii. Am învățat să am răbdare cu cei mici, să îi învăț ce este bine și ce este rău. Să lucrez cu copii din grupe mixte este o provocare mai mare, deoarece trebuie să fii mult mai responsabil. În primul rând, trebuie să ai răbdare, să ai creativitate și să te apropii cât mai repede de ei.

Pentru examenul de licență m-am pregătit cu o lună înainte. Am avut de învățat 40 de subiecte atât în limba română cât și maghiară. Licența mea a trebuit să fie în limba română. Examenul l-am susținut la facultate. După examen am simțit o bucurie și o eliberare după

Nicoleta, Mercedes, Patricia și Anita (autoarea reportajului)

toată tensiunea acumulată. M-a surprins faptul că examenul nu a fost atât de greu pe cât mă așteptam. Ne-au susținut mereu profesorii și, în primul rând, părinții.

Visul meu a devenit realitate prin faptul că am absolvit facultatea de pedagogie și că voi putea fi educatoare. Am primit câteva posibilități de locuri de muncă, dar încă nu m-am hotărât unde voi merge și ce ar fi mai ideal.

În viitorul apropiat sper că voi lua o decizie bună și că îmi voi face o carieră de educatoare. Îmi doresc să îmi fac și studiile de masterat, iar după aceasta sper ca să îi pot ajuta și pe alții. Îi îndrum pe toți cei care își doresc o carieră de educator sau profesor să opteze la facultățile de pedagogie din țară.

Nicoleta Solcan

Facultatea Pedagogică „Gál Ferenc” din Szarvas

– Din copilărie am observat la mama mea dragostea față de copii. De fapt, ea este profesoară de limba și literatura română și maghiară, iar sora mea la fel. Văzând că este un lucru frumos să fii alături de copilași, m-am gândit să îmi aleg o profesie asemănătoare. Ador să lucrez cu copiii. Eu cred că a fi educatoare este o artă. O educatoare are posibilitatea directă de a face o diferență, de a schimba viitorul copiilor. E important ca această meserie să o faci din pasiune și iubire.

Cu trecerea anilor, timpul petrecut în facultate m-a făcut mai matură și am învățat să am mai multă răbdare atât față de adulți cât și de cei mai mici. Acum văd multe lucruri altfel și pot spune că le văd ca un adult.

În perioada acestea de epidemie, toate lucrurile s-au schimbat și examenele au decurs online. Examenul de stat l-am dat în două săli. În una au fost profesorii, iar în cealaltă sală am fost noi, studenții, unde am susținut licența online. Am avut mult mai puține cursuri în ultimul an și chiar dacă au fost susținute online, m-am descurcat bine.

Pe lângă locul de muncă m-am pregătit cu câteva săptămâni înainte, am citit și am învățat subiectele cerute. În fiecare zi am învățat mult și am încercat să pun cât mai mult efort pentru a avea rezultate excelente.

Pe viitor vreau să practic meseria aceasta de educatoare, deoarece cred că numai așa pot să fiu fericită. Ce poate fi mai frumos în lume decât zâmbetul și iubirea sinceră a copiilor.

Anita Laszlo

Curiozități din cărți și ziare de altădată

O anecdotă din 1928,
despre baronul Gheorghe Sina

Gheorghe Simeon Sina, baron de Hodoș și Chizdia (în ungurește: báró hodosi és kizdiai Sina György Simon), născut în 1782, la Niș (Serbia) și decedat în 1856, la Viena, a fost unul dintre cei mai renumiți bancheri, întreprinzători și filantropi din Imperiul Habsburgic al secolului al XIX-lea. Familia Sina se trăgea din Moscopole și era de origine aromână (vlahă) și confesiune creștină ortodoxă. Familia Sina își părăsește locurile de baștină din pricina ocupației turcești. Ajunge în Imperiul Habsburgic, unde se ocupă cu pricepere cu comerțul diferitelor produse agricole și alimentare, precum și cu domeniul bancar. Adună o avere uriașă din care donează sume importante pentru cultură și artă, atât în țara de origine a neamului său, Grecia, cât și în Austria, Ungaria, Transilvania. De exemplu, contribuie financiar la construirea căilor ferate din Ungaria precum și la ridicarea unor edificii impozante, cum ar fi Podul cu Lanțuri, de la Budapesta. Baronul Gheorghe Sina, ca orice personaj bogat și celebru, a devenit erou de întâmplări inedite și anecdote, precum cea pe care am descoperit-o în acest supliment duminical intitulat *Képes családi lapok* (Foaia ilustrată pentru familii) al gazetei *Kis Újság*, din anul 1928. Dacă întâmplarea descrisă sub titlul *Sau dai din inimă, sau deloc* este sau nu adevărată, nu putem ști. Însă din cele relatate despre comportamentul baronului, care este provocat să pună o sumă tot mai mare de bani în pușculița bisericii, ne putem da seama că dărnicia baronului Sina era cea a unui om calculat și, nu în ultimul rând, șiret!

Cititorii *Foii românești* sunt, în majoritate, bilingvi. Cel care a citit întâmplarea alăturată, dorește să o

tălmăcească pe românește și va trimite pe mailul nostru traducerea anecdotei în limba română, ca să o înțeleagă și cei care nu știu ungurește, va primi din partea Foii românești un abonament E-Foaia, pentru trei luni.

Mihaela Bucin

Vagy szívből adj, vagy sehogy

Báró Sina György egyike volt a leggazdagabb magyar főúrnak az elmúlt század elején. Vallásos ember volt a báró s mint ilyen, nem egy templomot építtetett az Isten dicsőségére.

Történt egyszer, hogy egyik ilyen templomba ment be szentmisére. Beült szerényen egy padba s már éppen áhitatos imába készült merulni, mikor észrevette, hogy valaki erősen nézi.

Fiatalember volt az illető, a környék gazdag földesura, aki azt híresztelte mindenfelé, hogy egyszer nagyon lefőzi majd a gavalér bárót a gavalérságban.

Sina sejtette jól, miben tőri a fejét a fiatalúr és csak mosolygott.

Egyszerre csak felhangzott az egyházi perselyének a csengettyűje. A hívők egymásután nyultak a zsebükbe, hogy előszedegessenek pár krajcárt.

Sina báró is a zsebébe nyult s elővett onnan egy aranyat.

Látta ezt a fiatal földesúr s maga elé tett tüntető göggel -- két aranyat.

A báró még jobban mosolygott s elővett a tárcájából egy tízforintos bankót.

A fiatalúr kiolvasott a padra -- huszat.

Sina erre százforintos bankót szedett elő. Ellenfele kétszázat.

Sina most gondolt egyet s egy ezrest halászott elő a bugyellárásából, mire a földesúr rákövörös en tett ki s padra két darab ezres bankót.

A perselyes most érkezett a fiatalúr elé, aki nagy keppel gyömöszölte be a perselybe a temérdek pénzt. Fejét hajtott mélyen, aztán Sina elé tolta a perselyt. Az pedig beledugott egy aranyat s a többi pénzt egyszerűen zsebre vágta ezzel a megjegyzéssel:

— Az Isten bizonyára szívesebben veszi ezt az egy aranyat, fiatalúr, mint az ön ezreit, mert én nem hiúságból, hanem szívből adom.

După muncă și răsplată

Primăria și școala generală din Micherechi au organizat în cursul săptămânii trecute o zi de excursie în capitala țării pentru cea mai sărguincioasă clasă de la școală. Elevii clasei a 5-a au avut parte de o zi foarte interesantă pentru ei, deoarece pe lângă obiectele turistice renumite, cum sunt Cetatea Budei, Bastionul Pescarilor sau Podul cu Lanțuri, au avut ocazia să intre în lumea misterioasă a lui Harry Potter la Cafeneaua „Mătura zburătoare” și au vizitat Galeria 3D, o galerie interactivă unde copiii și-au făcut multe fotografii întrând în lumea în trei dimensiuni.

(Urmare din pagina a 5-a)

Drumuri modernizate, piață nouă și proiecte mari de viitor la Micherechi

„Grădina fermecată”

— Dacă tot s-au făcut schimbări în viața grădiniței, am rugat educatoarele să se consulte cu părinții și să găsească un nume potrivit pentru grădiniță. Așadar, grădinița se va numi în viitor „Grădina fermecată”, și sper să fie o oglindă pentru părinții care își aduc copiii aici, să fie mulțumiți și bucuroși de condițiile și de asistența de care au parte copiii lor în grădinița din Micherechi.

— Câți copii aveți la ora actuală?

— Sunt bucuroasă că numărul copiilor de la grădiniță este în creștere. Actual avem înscriși 46 de preșcolari, dar mai așteptăm încă doi sau trei să fie înscriși. Avem pe viitor promisiuni de la unii părinți, care au plecat din Micherechi și s-au stabilit în satele apropiate, la Crâstor și Kötegyán, că îi vor aduce în viitor pe copiii lor la noi. Pentru aceasta avem în plan pe viitor să cumpărăm și o mașină pentru a transporta acești copii, care vin din satele apropiate la grădiniță și la școală.

— Ați avut înaintat și un proiect pentru a face creșă la Micherechi. Cum stați la acest capitol?

— Chiar săptămâna trecută ne-a venit anunțul, după o așteptare de zece luni, că am câștigat proiectul, avem deschis contul pentru a primi fondurile necesare, au fost aprobate în acest proiect 110 milioane de forinți.

Drumuri noi și piață nouă pentru săteni

— În perioada restricțiilor de pandemie, la Micherechi au continuat lucrările de parcare nu s-ar fi întâmplat nimic. Vă bucurați de o piață nouă acoperită, cu grup sanitar, un spațiu pentru eventuale viitoare festivaluri și evenimente, dar vă bucurați și de drumuri noi mult așteptate de săteni...

— A fost un mare avantaj că s-a aprobat să se lucreze în lunile restricțiilor de Covid-19. Așa s-a reușit să se facă drumul principal de la intersecția spre Micherechi până la intrarea în sat. Săptămâna aceasta s-a încheiat prima etapă, dar zilele următoare se lucrează la cea de-a doua etapă. Drumul principal este construit de către stat și a costat 660 de milioane de forinți. Primăria are înaintate mai

multe proiecte pentru străzile laterale. Dispunem de un proiect de 28 milioane de forinți pentru străzile Napfény și Bartók Béla. Recent s-a înaintat un proiect pentru străzile Szabó Pál, Váci și Bajcsy, dar mai dorim să depunem proiecte și pentru reparații la asfaltul unor străzi mai puțin afectate, dar care necesită totuși reparații. **A.B.**

„A fi educatoare înseamnă a iubi copilașii”

A fi educatoare este un lucru frumos, iar satisfacțiile sunt nenumărate, însă ceea ce se ascunde în culisele acestei scene asemănătoare unei lumi de basm, în care băieții sunt prinți și fetițele prințese, doar cel ce educă poate să știe. „A fi educatoare înseamnă nu doar a educa, ci înseamnă mai presus de toate a simți dragoste față de copilași”, ne-a mărturisit educatoarea Aurica Băican Martin din Micherechi, după 40 de ani petrecuți în mijlocul copiilor de la Grădinița

românească din Micherechi. În această vară, la serbarea de rămas bun a grădiniței, educatoarea nu și-a luat rămas bun doar de la copilași care din septembrie vor fi școlari, ci și de la colegile sale. Pentru cele patru decenii de activitate în folosul sătenilor, Aurica Băican Martin a fost felicitată și de către primarul localității, Margareta Tat, la serbarea organizată anul acesta de către primărie, cu ocazia Zilei Pedagogului.

— M-am născut pe 7 mai 1960, iar anul acesta la vârsta de șaizeci de ani, s-au împlinit și 40 de ani de carieră, ani pe care i-am petrecut cu multă dragoste și dăruire alături de copilașii sătenilor mei. În anul 1978 am dat bacalaureatul la Liceul românesc „Nicolae Bălcescu” din Jula, după care mi-am continuat studiile la Institutul Pedagogic din Szarvas, cu scopul de a-mi împlini visul din copilărie, acela de a deveni educatoare. Mi-am dorit mult această meserie, când eram mică, fiind singură la părinți, mi-am dorit tot timpul să am și eu frațiori și surioare, așadar visul mi s-a împlinit și am avut parte mai apoi de mulți frațiori, la care le-am devenit la început „soră mai mare” sau le-am ținut de multe ori loc de mamă.

La 16 august 1980 m-am căsătorit cu Vasile Martin, fost profesor de limba română aici, la școala din Micherechi. Avem doi băieți minunați, Vasile și Aurel, și doi nepoți, „steluțele noastre”, Vasile și Ana. De aceea am menționat data căsătoriei pentru că ea se leagă de activitatea mea de educatoare, carieră care a început exact la 16 august 1980 și va lua sfârșit pe 16 august 2020, când o să sărbătorim cu soțul meu 40 de ani de căsnicie. Până atunci sunt în concediu, iar după aceea o să mă bucur de vacanța mare care mă așteaptă și de copii mei și de nepoți.

(Continuare în pagina a 12-a)

Bucureștiul va avea un Muzeu al Copiilor

În București se va înființa un muzeu al copiilor. Consiliul General al Municipiului București a aprobat recent hotărârea.

„Deschidem în această toamnă Muzeul Copiilor. În această perioadă de vară se va organiza un concurs de soluții și vom avea și noi în București un muzeu interactiv, digitalizat, cu zone de creativitate și de interacțiune între cei mici și tot ceea ce se va întâmpla în ansamblu la acest muzeu. Îi așteptăm pe elevi și pe preșcolari, atât din București, cât și din întreaga țară. Proiectul are o puternică componentă multimedia și de interactivitate, însă utilizează mijloacele tehnologice ca instrument de învățare și nu ca scop în sine. Muzeul va fi un spațiu expozițional educativ, creativ și inovativ în care cei mici își pot exersa talentul și creativitatea sau își pot petrece timpul liber într-un mod util și distractiv, în același timp”, a declarat Gabriela Firea, conform descopera.ro.

Muzeul se va situa pe bd. Decebal nr. 11, iar biletul de acces va fi subvenționat, pentru a fi accesibil pentru o categorie cât mai mare de copii, între 20 și 50 de lei.

Muzeul Copiilor va fi structurat pe secțiuni tematice – artă și cultură, științe, geografie, istoria orașului, tehnologie/ inovație și gastronomie.

Integramă

CADASTRU

Pimbare Latifundieri maghiari	Una ce propune un serviciu Armate	Aci				
Insucces A hrăni						
Legendă Parte a feței		Cutremu- rare				
			Măgar în șură!	Taler Tânăr superb	Zeflemisire	
Flatări Dunăi						
	Legat de o taxă Lăc cu pești					
Monedă în Iran Formă de relief			Fără dăra Vârf de munte			
		Trup goli Ode!		Monedă Colțar		
	Ape murdare Văzut la cinema			Nichel (simb.) Mioriță		
		Muzică de dans A se opri			Pielea feței	
Șefi în vise!		A plăti Folosință				
			Mediu radiofonic			
Nu acesta Cafele cu gheață						

Dezlegarea acestei integrame o găsiți în numărul următor!

Glume

– Domn' profesor, cum merge Gigel al meu cu școala?

– Oi aveți?

– Nu!

– Să vă cumpărați!

Întrebare la un post de radio:

– Cum pot să-mi învăț copilul cât înseamnă TVA-ul?

– Mâncându-i un sfert din înghețată.

– Copii, ce înseamnă să fii diplomat?

– Să te gândești de două ori înainte de a nu spune nimic!

– Bă, eu niciodată nu am pus la îndoială fidelitatea nevastei mele până nu ne-am mutat la Cluj!

– Da ce s-a întâmplat la Cluj?

– Am observat că avem același poștaş!

– Cum îți dai seama că un bărbat este beat mort?

– Strigă în gura mare că nu se teme de nevastă și de soacră!

Femeile sunt fericite în ziua nunții lor pentru că este singura dată-n viață când știu cu ce să se-mbrace.

Mulți caută fericirea așa cum bețivul își caută casa. Știu că există, dar n-o pot găsi.

– Care este fericirea absolută?

– Să așezi o coroană de flori pe mormântul soacrei milionare.

Nevasta, într-un moment de mare sinceritate:

– Am să te fac cel mai fericit bărbat în foarte scurt timp!

Bărbatul:

– Da!? Când pleci?

– Ce capitală are Marea Britanie?

Liniște totală în sală, pauză, niciunul nu știe. O voce contrariată, din spate:

– Ați zis să învățăm capitale de țări, nu de mări!

Dezlegarea integramei din numărul anterior

REGULI: R; S; D; M; C; NEPOTOLITA; COLATERAL; PATINATORI; PE; ATASAT; RICIN; LU; A; TACIT; RAT; TU; OCOLIRI; LASARI; EV; RAMA; ATOT; RARICEL; P; RIN; TERASE; O; ARA; ACAR; NORI; BRATE; PETIC; REN.

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Film

„România
neîmblânzită”
pe Netflix

În inima Europei există o viață naturală fabuloasă: o explozie a sălbăticiiei care reprezintă căminul a nenumărate vietăți. Munții infiniți, pădurile străvechi, apele nesfârșite, toate acestea găzduiesc creaturi de referință pentru bătrânul continent. Sunt ținuturi ale frumuseții și sălbăticiiei unde destinele sunt dictate de anotimpuri. Creaturi parcă desprinse din legendă trăiesc în libertate, aici animalele se luptă pentru supraviețuire. Iar „România neîmblânzită” va dezvălui toate aceste povești incredibile.

Filmul „România neîmblânzită” este o producție unică care dezvăluie frumusețea sălbatică a României, frumusețe nalterată, neprelucrată, magică, dar fragilă, în același timp. Este un dar oferit românilor, cu ocazia centenarului Marii Uniri, din partea Auchan Retail România.

Producția poate fi văzută cu titraj în limba română pe canalul de filme Netflix.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

29 Iunie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

30 Iunie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Eu aleg România: Ascultă-ți muzica! 100 de melodii ale românilor 17.00: Știri, date meteo 17.15: Eu aleg România – 100 de melodii ale românilor 17.30: Femei celebre – Marieta Gavra 17.45: Legende Banatului 17.55: Încheiere

1 Iulie (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

2 Iulie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

3 Iulie (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Galeria interpreților de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

4 Iulie (Anca Becan)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Clubul suporterilor (reluare) 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

5 Iulie (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

EOLIAN, -Ă, eolieni, -e, adj. Care este acționat sau produs de vânt.

Formație eoliană = formație geologică a cărei origine se datorează acțiunii de transport, de sedimentare sau de eroziune a vântului. *Energie eoliană* = energia cinetică a maselor de aer atmosferic aflate în mișcare relativă față de suprafața terestră. [Pr.: e-o-li-an] – Din fr. *éolien*.

UMOR

O îmbrățișare
face cât o mie de cuvinte...

**ecranul
nostru**

miercuri, 1 iulie, Duna TV, ora 7.15

miercuri, 1 iulie, Duna World, ora 13.50

România și Uniunea Sovietică, respectiv Rusia discută de un secol despre Tezaurul românesc transportat la Moscova încă în Primul Război Mondial. Este vorba despre o cantitate de peste 90 de tone de aur, bijuterii, tablouri și alte obiecte de artă plastică și bisericească. Cu ajutorul istoricului Petru Weber vom încerca să cunoaștem mai bine povestea tezaurului României, transportat la Moscova în 1916 și 1917, tezaur din care România a reprimat doar o mică parte.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Gheorghe Cozma

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

„A fi educatoare înseamnă a iubi copilașii”

– Vis-a-împlinit visul și ați avut parte de sute de copilași în cei 40 de ani de carieră. Ce a însemnat pentru Dvs. aceste patru decenii?

– Am început cariera de educatoare în orașul Jula, la grădinița din cartierul Törökzug, unde am petrecut un singur an. În acel un an, am avut-o la grădiniță în grupa mare pe Adela Kiss, acum graficiană la Budapesta, de care îmi aduc aminte cu mare drag de fiecare dată. În anul 1981 am început să lucrez la grădinița din Micherechi, în satul meu natal mult iubit, până în prezent, între timp trecând nu mai puțin de 39 de ani. Pentru fiecare copil în parte, mai ales pentru cei care pășesc pentru prima dată pragul grădiniței, educatoarea devine „mama” în noul univers numit „grădiniță”. Copilașii se simt singuri, sunt speriați, le este teamă de ceea ce îi așteaptă, și atunci totul depinde de tine ca educatoare ca să-i faci să se simtă în siguranță. Pașii sunt mărunți, treptat, lacrimile se transformă în zâmbete timide, iar la sfârșitul unei zile în care n-au mai fost lacrimi, ci doar zâmbete, eu ca educatoare am plecat acasă mulțumită și împlinită.

– Copiii simt dacă sunt iubiți. Ce alte calități trebuie să mai aibă o educatoare pentru a fi acceptată în totalitate de copii?

– Poate mulți se întreabă ce mare lucru „face” o educatoare?! Într-adevăr, nu „face” mare lucru, dar ceea ce face, face cu sufletul, cu dragoste și dăruire. Această meserie nu o poți alege decât dacă iubești copiii. Iar acum, după 40 de ani de grădiniță, nu pot să privesc în urmă decât cu mult drag și să îmi aduc aminte de multe, multe clipe frumoase petrecute alături de cei câteva zeci și sute de copii pe care i-am ținut în brațe și i-am ocrotit. Educatoarea trebuie să-și facă timp să le aranjeze fetițelor părul, să-i ducă la baie dacă sunt mici, să aranjeze grupa pentru diferite activități. De multe ori a fi educatoare înseamnă să le prezinți copiilor o lume mai bună, să le zâmbesci chiar dacă ai cea mai proastă zi. A fi educatoare înseamnă să râzi și să plângi odată cu preșcolarii tăi, să știi să te apropii de ei, să îi cerți dacă e nevoie și să îi

împaci la fel de ușor. Sunt mii de situații pe care trebuie să știi să le stăpânești în așa fel ca ei să fie motivați și fericiți.

– Cum o să fie de acum înainte fără aceste ființe dragi?

– Probabil că o să mă gândesc cu nostalgie la cele mii și mii de clipe petrecute cu copilașii mei dragi: serbări ocazionale, concursuri organizate în satele vecine, excursii, vizite, plimbări, toate acestea o să-mi înfrumusețeze și o să-mi mângâie sufletul. Iar acum dacă o să fiu pensionară o să mă ocup mai mult de nepoții mei.

– A fost important să fiți educatoare într-o grădiniță românească?

– Mă simt norocoasă că 39 de ani am petrecut în grădinița românească, între copilașii români. Pentru mine totdeauna a fost o sarcină principală ca de mici copilași să folosească limba română și să vorbească cât mai mult și mai frumos limba noastră strămoșească. Cu părinții am avut o bună colaborare, bineînțeles întotdeauna în interesul copiilor, între care azi se află și bunici care au copilași la grădiniță în grupa mea, și la care le-am fost și lor educatoare în copilăria lor. În perioada aceasta de timp am lucrat cu foarte multe colege, care pe bună dreptate pot să zică că mi-au fost și sunt prietene adevărate. De exemplu, Maria Ianc („Csefi”) este educatoarea, care aproape 30 de ani mi-a fost nu numai colegă la grădiniță, ci și colegă de grupă. Trei decenii să petreci cu cineva în fiecare zi, să împarți bune și rele nu este puțin timp. A fost așadar foarte importantă pentru mine această grădiniță, și pentru că a fost o grădiniță românească și din toate punctele de vedere.

– Cu ce gânduri părăsiți această instituție?

– Îmi pare rău doar pentru anii care au trecut foarte repede, însă sunt fericită că acești 40 de ani i-am petrecut între micuții din sat, suflete curate, copii veseli, bucuroși, munca mea printre ei a fost o plăcere.

Anca Becan

